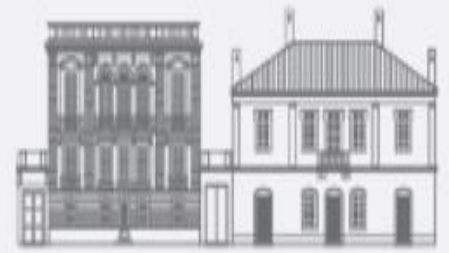

Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία

1. Εκπαιδευτική επίσκεψη στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών
2. Ο Εξελληνισμός & Η Τέχνη
3. -Εγγενήθην εν Σκιάθω-

Μια διαφορετική εκδρομή

Το Σάββατο 17 Φεβρουαρίου 2024 συναντηθήκαμε στο Μουσείο της Πόλεως των Αθηνών. Ήταν μία προγραμματισμένη επίσκεψη, με την ομάδα των μαθητών του 2^{ου} Εσπερινού Λυκείου Αθηνών, που δραστηριοποιούμαστε, τη φετινή χρονιά, έχοντας ως κεντρικό άξονα τη «Διηγηματογραφία» στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αι. και στις αρχές του 20αι. Κυρίως, όμως, αποπειραθήκαμε και δραματοποιήσαμε το διήγημα του Παπαδιαμάντη «Γουτού Γουπατού» και προσπαθούμε να το αποδώσουμε σκηνικά...

Έτσι, λοιπόν, θέλοντας να εμβαθύνουμε τις γνώσεις μας για το πρόσωπο, το έργο και την κληρονομιά που μας άφησε ο «άγιος των γραμμάτων μας», βρεθήκαμε στην προγραμματισμένη ξενάγηση, από την επιμελήτρια της έκθεσης «Εγεννήθη εν Σκιάθω», κ. Ίριδα Κρητικού, που παρουσιάζεται στο προαναφερθέν μουσείο, από τις 22 Ιανουαρίου 2024.

Τα βιώματα από αυτή τη συνάντηση είναι πολλαπλά και είναι δύσκολο να αποτυπωθούν - με οποιαδήποτε μορφή λόγου. Περνώντας μέσα από τη μόνιμη συλλογή του Μουσείου πλησιάσαμε, ακροθιγώς, ένα κομμάτι από την Οθωνική περίοδο του «μικρού», αλλά και ταυτόχρονα «μεγάλου» λαού μας. Στη συνέχεια, κατευθυνθήκαμε στην περιοδική Έκθεση, την αφιερωμένη στον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη. Μέσα από τον ρέοντα λόγο της κ. Ί. Κρητικού είδαμε, ακούσαμε, οσμιστήκαμε τη συναρπαστική διαδρομή της προετοιμασίας αυτής της Έκθεσης...Αλλά και το πώς, εξελικτικά, ύφανε η ίδια το υπέροχο αποτέλεσμα μαζί με τους πολλούς, σημαντικούς, εικαστικούς δημιουργούς, τον σκηνοθέτη - animator Αρίσταρχο Παπαδανιήλ, που απαγγέλλει ποιήματα του Παπαδιαμάντη στο «παρεκκλήσι», αλλά και το «προικιό» της, το οποίο απέσπασε και μετέφερε στον εκθεσιακό χώρο.

Όλα μαζί αυτά συναρμόζονται και χαρίζουν στον κάθε καλοπροαίρετο επισκέπτη μian αίσθηση μεγαλείου και μια ψυχική ανάταση και χαρά...

Το ουσιαστικότερο, όμως, είναι ότι νιώσαμε, πως τελικά όλη η ζωή μας, συνδέεται με μian αόρατη κλωστή - κατά έναν μυστηριώδη τρόπο - πως τίποτα στον ανθρώπινο βίο δεν έρχεται τυχαία, πως ό,τι συναντάμε (ανθρώπους, καταστάσεις, εμπόδια, ευτυχισμένες στιγμές) συμβαίνει, γιατί υπηρετούν τη βαθύτερη ανάγκη του εαυτού μας, που ποια είναι; Η ανάγκη να αγαπάμε και να λαμβάνουμε αγάπη!

Ευχαριστώ τον κ. Πέτρο Μανεσιώτη, τον διευθυντή του σχολείου μας, ο οποίος μας ενθάρρυνε ώστε να αναλάβουμε τη δράση αυτή για το έτος 2023-2024 και μας ενισχύει να συνεχίσουμε την προσπάθεια, με τη θετική πάντα, ανταπόκρισή του!

Βεβαίως, ευχαριστώ και τους μαθητές που πλαισιώνουν αυτήν τη δραστηριότητα, που ομορφαίνουν με την παρουσία τους την κάθε στιγμή της συνεννόησής μας και δροσίζουν με το νεανικό τους βλέμμα την όποια υπερφόρτιση...

Ακόμη, ευχαριστώ την κ. Ιουλία Αρταβάνη, επίσης φιλόλογο του Λυκείου μας, που συμπορεύεται με την ομάδα, μας ενισχύει και μας ανορθώνει με την παρουσία της!

Τέλος, ευχαριστώ και την κ. Δήμητρα Κομπογιάννη, την αναπληρώτρια διευθύντρια του σχολείου μας, η οποία χάρισε στην παρέα μας το Σάββατο της 17^{ης} Φεβρουαρίου τη δική της αυθόρμητη, ζωντανή και ξεχωριστή ωραιότητα!

Η υπεύθυνη Καθηγήτρια
Ευφροσύνη Στιβαχτοπούλου

20/02/2024

Ο Εξελληνισμός & Η Τέχνη

Το Σάββατο 17 Φεβρουαρίου 2024, επισκεφτήκαμε με το σχολείο μας, το μουσείο της πόλεως των Αθηνών-Ίδρυμα Ευταξία Βούρου. Υπό την καθοδήγηση της φιλόλογου μας, Κυρίας Ε. Στιβαχοπούλου, που με πολλή όρεξη και αγάπη οργάνωσε αυτήν την εκδρομή, περιπλανηθήκαμε σε πρωτόγνωρους για εμάς χώρους της τέχνης και της ιστορίας και είχαμε την τύχη να μεταμορφώσουμε μία άλλοτε απλή ημέρα σε μία μοναδική ανάμνηση.

Στον πρώτο όροφο του κτηρίου, ταξιδέψαμε πίσω στο παρελθόν, εκεί όπου βασίλευε ακόμη ο πρώτος Βασιλιάς της Ελλάδος και στους πίνακες ζωγραφικής που στόλιζαν τους τοίχους, γνωρίσαμε την ομορφιά της βασίλισσας Αμαλίας που ήταν ντυμένη με ταφτάδες και κατάμαυρη δαντέλα και για μια στιγμή νοστάλγησα το κάθε τι “παλαιό” που σε αντίθεση με τη μοντέρνα εποχή, μοιάζει πάντοτε πολύ πιο καλόγουστο στα μάτια μου. Εξερευνώντας τις ζωές των άλλων, ήταν λες που και που, οι διάδρομοι να μοιάζαν στοιχειωμένοι από σκιές του παρελθόντος, που ερχόντουσαν και εκείνες να μας παρακολουθήσουν.

Συνεχίζοντας στον δεύτερο όροφο, η καρδιά μου σταμάτησε μπροστά σε ένα έργο τέχνης. Βρισκόμασταν σε έκθεση που αφορούσε τον μεγάλο λογοτέχνη, “Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη” και πολλοί εικαστικοί / καλλιτέχνες είχαν την ευκαιρία να εκθέσουν έργα που είχαν εμπνευστεί και είχαν πάρει πνοή μέσα απ’τα διηγήματα και τη ζωή του. Έτσι, πλησίασα και θαύμασα το πρώτο έργο που μου τράβηξε το βλέμμα. Ήταν μία πλεκτή ζωγραφιά της “Φόνισσας”...Μα πώς μπορούσε η διαδρομή ενός νήματος, μία κλωστή, να περιγράψει κάτι τόσο δραματικό και να προξενήσει τόσα συναισθήματα;

Περνώντας χρόνο με τους συμμαθητές και τη δασκάλα μου και βγάζοντας φωτογραφίες, πέσαμε επάνω σε ένα ασπρόμαυρο πορτραίτο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, το βλέμμα του ήταν φθαρμένο, όπως το πανωφόρι του, γεμάτο συναισθήματα και σαν ζωντανός ακόμη μέσα σε εκείνον τον πίνακα, μας διηγούνταν τις αντιξοότητες και την απογοήτευσή του μες στη ζωή. Γνωρίσαμε τον πολυτάλαντο ζωγράφο και δημιουργό αυτού του έργου, Χρήστο Παπαδάκη, καθώς και συζητήσαμε

μαζί του ανταλλάσσοντας ιδέες και απόψεις για τη ζωή, αλλά και την πολύτιμη αυτή στιγμή, που θα χαραχθούν μέσα μας αιώνια.

Η δασκάλα μας πάντα λέει, πως τα νέα ερεθίσματα και οι κουβέντες του παρόντος, μπορεί να μην έχουν άμεσο αντίκτυπο στις ζωές μας, μα στο μέλλον θα έρθουν στιγμές που θα βγουν ξανά στην επιφάνεια σαν φτάσει η ώρα τους. Σαν να έχεις μία μικρή αποθήκη που να μπορείς να ανατρέξεις οποιαδήποτε στιγμή, μία αποθήκη γνώσης και αναμνήσεων.

Η ημέρα έκλεισε με μία όμορφη απογευματινή βόλτα στα στενά της Αθήνας κι η πόλη έμοιαζε σαν να την έβλεπα για πρώτη μου φορά, γιατί είναι αλλιώς να περπατάς στο δρόμο μόνος, με το μυαλό στα σύννεφα και αλλιώς να μοιράζεσαι τη βόλτα σου με δύο δασκάλες, που σου χαρίζουν άλλη ματιά, να δεις για λίγο τις λεπτομέρειες και τα κρυφά σημεία μιας όμορφης, παλιάς Αθήνας που εσένα, διαφορετικά, θα σου διέφευγαν.

Η τέχνη που θαύμαζα πριν στο μουσείο, ήταν πλέον υπαρκτή και χρωμάτιζε πια κάθε γωνιά της πόλης. Παλιά ψηφιδωτά, παραδοσιακά μαγαζάκια, έντονες μυρωδιές και το χρυσό φως του ήλιου. Ο εξελληνισμός και η τέχνη της Ελλάδας ήταν και πάλι μέσα μου. Οι δασκάλες του νυκτερινού σχολείου, νιώθω πως κατέχουν μία ξεχωριστή δύναμη, λίγο-λίγο, να ξεφλουδίζουν τον παλιό δυσλειτουργικό εαυτό, και να μας δίνουν νέα μάτια, να βλέπουμε το μέλλον...

Και γι αυτό είμαι ευγνώμων!

Μαρίνα Δρεσίου

Μαθήτρια Α΄ Λυκείου

Μια μέρα αφιερωμένη στον διαχρονικό διηγηματογράφο Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη

Η μέρα ξημέρωνε Σάββατο, μέσα Φλεβάρη και το ηλιόλουστο πρωινό που με υποδέχτηκε ήταν άξιον απορίας! Λίγο αργότερα μου ήρθε στο μυαλό η έκθεση αφιερωμένη στον πολυαγαπημένο μου Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη που με περίμενε, και εκεί κατάλαβα πως, όταν αδημονείς με λαχτάρα για κάτι, είναι πάντα άνοιξη!

Δούλεψα πολύ για να καταλάβω την αξία των βιβλίων. Μου πήρε πολύ χρόνο για να καταφέρω να αγγίξω την λογοτεχνία και να χαθώ μέσα στις λέξεις, μέσα στον ιδιαίτερα μοναδικό κόσμο της. Θυμάμαι ακόμα πολύ έντονα τη στιγμή που έκλεισα το βιβλίο, σοκαριστικά μαγεμένη από την ιστορία της Φόνισσας, που με αξιοθαύμαστη μαεστρία μας εξιστορεί ο συγγραφέας. Έτσι λοιπόν, με αυτές τις σκέψεις ξεκίνησα προς την πλατεία Κλαυθμώνος έχοντας την αίσθηση πως ήδη είχα αργήσει. Θα έλεγε κανείς πως, ανυπομονούσα πολύ!

Εκεί, συνάντησα κάποιες από τις συμμαθήτριες μου και την φιλόλογο μας Κυρία Στιβαχτοπούλου που για ακόμη μια φορά, κατάλαβα πως μας συνδέει η ίδια αγάπη για τον μοναδικό στο είδος του διηγηματογράφο. Κάπου εδώ, αξίζει να προσθέσω πως μας έβαλε η ίδια στον κόσμο του συγγραφέα με την κυριολεκτική έννοια της πρότασης. Μας προετοίμασε με ιδιαίτερη τρυφερότητα για τα έργα του αλλά και για εκείνον, προσπάθησε με αγάπη να μας αναλύσει την πορεία του ελπίζοντας να καταλάβουμε, έστω και λίγο, τη σημασία του πώς μπορεί κανείς να αφιερώσει μια ολόκληρη ζωή στα γράμματα και την τέχνη, στην έκφραση και τη γνώση, πως μπορεί κάποιος να κρατήσει την ταπεινότητά του και να πορευτεί έτσι ως το τέλος! Μας έδειξε στην πράξη τον τρόπο να βάλουμε τα σωστά θεμέλια έτσι ώστε να ανοίξουμε το μυαλό μας και να το αφήσουμε να πετάξει σε έναν άλλον κόσμο. Τον κόσμο της τέχνης. Και αυτό είναι η αιτία που έχω την ανάγκη να πω σε εκείνη ένα τεράστιο ευχαριστώ!

Το Μουσείο της Πόλης των Αθηνών- Ίδρυμα Ευταξία-Βούρου, σε εντυπωσιάζει καθώς βλέπεις την εξωτερική του όψη, μα πολύ περισσότερο όταν μπαίνεις στον εσωτερικό του χώρο. Η ατμόσφαιρα είναι βαριά, όσο και η ιστορία του. Αισθάνεσαι αμέσως το δέος που έχει αφήσει όλη αυτή η κληρονομιά. Κατευθυνθήκαμε στον δεύτερο όροφο όπου θα γινόταν η παρουσίαση και άφησα τον εαυτό μου να χαθεί ανάμεσα σε εικόνες, ήρωες και κόσμους που έδωσε ζωή ο Παπαδιαμάντης. Το αριστούργημα του εικαστικού Χρήστου Παπαδάκη που δεσπόζει στον χώρο, αφήνει έκπληκτο ακόμα και τον πιο δύσπιστο γι αυτήν την έκθεση. Κατάφερε να δώσει πνοή στο σώμα και την ψυχή του συγγραφέα και με τρόπο μαγικό δημιούργησε σε εμάς την αίσθηση ότι βρίσκεται μαζί μας, ότι περιπλανιέται στον χώρο και αν προσπαθούσαμε λίγο περισσότερο, ίσως και να τον βλέπαμε, να μας κοιτάζει από κάποια γωνία και μετά να χάνεται ξανά. Το πορτραίτο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, λοιπόν, μας συστήνει τον ίδιο με τρόπο ταπεινό, ουσιαστικό μα κυρίως, αληθινό. Όπως ήταν ο ίδιος. Η μαγεία κράτησε ακόμα

περισσότερο όταν υποδεχθήκαμε την επιμελήτρια της έκθεσης, Ίριδα Κρητικού, η οποία φρόντισε να μας ταξιδέψει στον τόπο που γεννήθηκε ο συγγραφέας και ξεκίνησε τη ζωή του, μας έκανε να καταλάβουμε πως δεν αρκεί απλά να διαβάσουμε ένα από τα πολλά διηγήματά του για να μάθουμε ποιος ακριβώς ήταν, χρειάζεται να νιώσουμε τα χρώματα που πάτησε εκείνος, να κάτσουμε εκεί όπου σύχναζε εκείνος, να μυρίσουμε τον χώρο στον οποίο ζούσε εκείνος, να προσπαθήσουμε να αγγίξουμε αληθινά τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη! Η προσπάθειά της να μετατρέψει με το δικό της βίος τον χώρο για όλους εμάς, όσο γίνεται πιο κοντά στο πνεύμα του δημιουργού, είναι πραγματικά αξιοθαύμαστη. Ειδικότερα, όταν παρευρεθήκαμε στον χώρο του ιερού, ήθελα να σταματήσει ο χρόνος. Όλη αυτή η ηρεμία και γαλήνη που σου δημιουργεί, είναι ένα είδος πολυτέλειας στις μέρες μας.

Η παρουσίαση σιγά σιγά τελείωνε, τα έργα όλων αυτών των δημιουργών μπήκαν στη θέση για την οποία δημιουργήθηκαν. Στην ψυχή μας. Αισθάνομαι ότι έγινα λίγο παραπάνω πλουσιότερη μετά από αυτή την επίσκεψή μου στο μουσείο, και πραγματικά ευγνώμων για όλη αυτή την εμπειρία που δεν φανταζόμουν ότι θα ζήσω σε αυτόν τον βαθμό. Καθώς πλησιάζαμε προς την έξοδο, παρατήρησα τα πρόσωπα των συμμαθητριών και της καθηγήτριάς μας, και αυτό που αντίκρισα δεν συγκρίνεται με τίποτα άλλο πάνω στη γη. Είδα μάτια να λάμπουν, είδα χαμόγελα να περιπλανιούνται στον χώρο, είδα να ανταλλάσσονται απόψεις και σκέψεις για ότι πριν από λίγο είδαμε, είδα υποσχέσεις και σχέδια για το άμεσο μέλλον, είδα ενδιαφέρον, μέσα σε λίγες ώρες, είδα ζωή! Μια αξία του διαλόγου μεταξύ ανθρώπων που για αυτήν έπρεπε να μιλήσω στην έκθεση της Νεοελληνικής γλώσσας. Εκείνο το ηλιόλουστο Σάββατο του Φλεβάρη, γίναμε όλοι λίγο καλύτεροι άνθρωποι. Έφυγα πιο γεμάτη και ένιωσα τη θέλησή μου για γνώση λίγο μεγαλύτερη αυτήν τη φορά. Πήρα τον δρόμο προς την επιστροφή, ο Παπαδιαμάντης ήταν ακόμα, εκεί.

Βίτσου Ελένη
Μαθήτρια Α΄ Λυκείου